

FOAIA POPORULUI

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe un an 4 cor. 40 bani.
 Pe o jumătate de an 2 cor. 20 bani.
 România, America și alte țări străine 11 cor., anual.
 Abonamente se fac la „Tipografia Poporului” Sibiu.

Foaie politică
Apare în fiecare Duminică.

Telefon Nr. 146.
Adresa telegrafică: »Foaia Poporului«, Sibiu.

INSERATE:

să primesc la BIROUL ADMINISTRAȚIEI
(Strada Măcelarilor Nr. 12).

Un șir petit prima-dată 14 bani, a două-oară
12 bani, a treia-oară 10 bani.

Vasile Alexandri.

In săptămâna aceasta se împlinesc 25 de ani, de când trupul neînsufletit al poetului Vasile Alexandri, într-o zi de toamnă timpurie, fu pogorât în mormânt „de cei nouă din Văslui și cu sergentul zece”, a căror vitejie dela Grivița și Plevna o cântase el cu atâtă îscusință.

Nu credem să fie cineva în țările locuite de Români, care să nu fi cunoscut vre-unul din versurile lui ori să nu fi auzit pomenindu-i-se numele. Dintre toți cari s-au îndeletnicit cu scrisul, poetul Vasile Alexandri a știut să pătrundă cu mai mare îndemânare în inima celor ce-i cetiau lucrările și să încheie o legătură strânsă, vreme de aproape jumătate veac, între ceea ce simțea el și ceea-ce doreau ceteitorii lui.

Alexandri o fost moldovean născut la Mircești, într'un încântător ținut, pe care l-a iubit și cântat în versuri până la moarte. Copilăria și-a făcut-o la țară în mijlocul poporului. Si precum astăzi atâtia dintre ostașii noștri își varsă focul și dorurile în versuri, tot astfel în toate vremurile Românilor și-a spus pasurile lui în cântece bătrânești și în doine întristate. Marea dragoste alui Alexandri față de popor s'a arătat mai întâi în faptul acela, că a adunat cu multă sărăguință poeziile populare, le-a tipărit și le-a dat în viileag, ca să le cunoască tot omul.

Dar vrednicia lui nu s'a mărginit numai la atâtă, căci el a fost un om de inimă și harnic. Apucând vremurile dela 48, adecă timpul de deșteptare al neamului românesc, el a luat parte la toate, ce s'a făcut atunci pentru alcătuirea țării românești de astăzi. S'a însufletit, a muncit și a suferit pe urma aceasta. Multe greutăți și puneau stăvila în drum, încrederea lui însă în viitorul ne-

mului făcea ca sufletul său să nu fie umbrit niciodată de desnădejde. Căci Românu-i întocmai precum stâncile [mărci] Care'n valurile mării furtunate și mărețe Neclîntite'n veci rămân.

Deatunci înainte, până la sfârșitul zilelor lui a plâns împreună și s'a bucurat cu poporul, pe care-l iubea. Toate întâmplările însemnate din vremea deșteptării naționale au găsit un răsunet viu în cele scrise de condeiul lui. Când a fost vorba de unirea principatelor (Moldova și Muntenia) sufletul lui s'a încălzit și ca o icoană a înfrățirii veșnice, a plămădit, din lacrami și nădejdi, minunata »Horă a Unirii».

Apoi a venit războiul crâncen pentru de a-și câștiga România neatârnarea. Alături de curcani și dorobanți, Alexandri trimbița în lumea largă, viteja neîntrecută a armatei românești, care condusă de Carol I. a scăpat dela peire regimenterile rusești, zvârlite în Dunăre de puterea lui Osman-Pașa. Cu adâncă mulțumire sufletească urmărea înaintarea armelor românești pe câmpiiile Bulgariei către Grivița și văzând sirurile de ozteni, cum treceau, pogorându-se spre Dunăre, le-a făcut un neîntrecut cântec de vitejie, *Peneș Curcanul*, pe care îl cetesc și astăzi și îl învăță pe de-a rostul toți știutorii de carte. Iar când armata încununată de slavă se întorcea biruitoră la vatrele strămoșești, Alexandri neînșelat în așteptările sale putea spune împăcat următoarele versuri:

*Mi-am văzut visul cu ochii,
De-acum pot să mor ferice,
Astăzi lumea ne cunoaște:
Român zice, viteaz zice.*

Iată de ce amintindu-ne astăzi, de cele-ce au fost, un val de curaj și nădejde ni-se strecoară prin suflet. Vasile Alexandri a

fost poetul vitejiei românești, care ori-și-unde și față de ori-ce dujman, e cea mai înaltă însușire a poporului nostru.

Vitejia Românilor la Ivangorod.

— Ce spune unul ce-a văzut? —

Cu o mare putere s'au aruncat Români noștri asupra puternicei cetății. Ropotul puștelor, ploaia de gloante a mitraliezelor, rândurile lor le răresc, ei însă dau înainte. Lupta ajunge piept la piept, căci dușmanul opunea cea mai îndirjită împotrivire și nu voește să părăsească tranșeele.

Acum pușcatul înceată, urmează baioneta și patul puștit. Sfârșitile sboară în aer, săngele curge și roaie, strigăte și gemete pline de groază.

Ca furnicile din toate părțile, mititei și sprintenii sar în tranșee. Ce nu poate scăpa cu fuga ori nu se predă, este răpus fără milă. În sfârșit acestui iureș, nici spătiosii țarului nu pot să îse opună. Tranșeu după tranșeu este luat. La 3 ore d. a. Români după o luptă crâncenă de 10 ore ajung în mijlocul cetății și strigă: tăiască patria și împăratul.

Din 8 tranșee betonate și întărite după tehnica cea mai modernă, regimentul de infanterie 50, compus din Români transilvăneni, au luat 4. Așa ne spune comunicatul oficial dela 4 August.

Tineau de lipsă a scoate la iveală orice luptă, atacuri, etc. Întreprinse de ostașii noștri români, cari dovedesc viteja lor moștenită dela strămoșt și nețârmurita lor alăptare și iubire de glă strămoșească și tron. Ele vor sluji ca material la înfiriparea unei istorii a acestui răsboiu, scrise de noi însine.

Se va face pace? Nu!

Gazeta „Viitorul”, oficiul guvernului român publică următorul articol defond în Nr.ul său de Vineri, 7 August v. din care luăm următoarele:

Arătam într'un alt articol cum răsboiul de acum este încă departe de a fi ajuns în clipa hotărâtoare care să vestească sfârșitul la care râvnește toată lumea. Cumpăna puterilor uriașe din luptă este încă cu limbă la mijloc: nici un om nu se vede o biruință de acelea care să fie un nenoroc pentru unii și o învingere pentru alții.

Pentru a învedera și mai bine, că răsboiul de azi este ținut ca foarte deținut de sfârșit, este de ajuns a ne gândi la declaraționea atât de aspră a

dlui Sassonow, făcută dinaintea Dumei rusești.

»În să vă spun că după un an de răsboiu, rezultatele atâtător bătălli par a nu fi corespunzătoare cu mărimea lor dar nu trebuie să se uite, că chezăria succesului stă în stăruință. Pot să vă declar cu toată siguranță, că guvernul strâns unit cu ţara întreagă nu se va gândi la o pace înainte de a fi zdrobit pe vrășmas«.

Tot așa zic și franțuzii:

„Ideia uuei păci necoapte sau numai apropiată este de sigur cea mai nebună dorință ce poate încolțî în creerile noastre.

La început toți luptătorii, afară de Anglia au făcut răsboiul cu credință că el va fi scurt, sdrobitor chiar. Dar de abia trecuse o lună, și fără a se vedea încă în mod lămurit desvoltarea, au simțit în mod intunecos că răsboiul, dimpotrivă va fi lung și grozav“. („Le Journal“, 3 Aug. v.

Puterea de atac a inimicilor noștri nu încetează să se arăta. Ea silește pe aliații noștri Ruși la o retragere în care mărețul lor curaj și izvoarele nefărșite ale armatei lor, nu reușesc pentru moment să compănească puterea de organizație și de material a armatelor germane“. Pe câmpul din Franța, spune d. Ch Humbert, „nu încetează de a arăta tăria lor în lupte de atac.

Acstea mărturisiri dovedesc cu prisosință, că pacea este încă în acest moment departe, și că nici unul din popoarele în luptă, cari își secătuesc puterile în acest spăimântator răsboiu, nu se aşteaptă la o pace.

Dar nu numai că răsboiul este departe de sfârșit El este în fapt azi în desvoltare; și a devenit altul, schimbându-se. Cum și de ce aceasta? Pentru că înainte de răsboiu se credea că în cunvente de evanghelie și anumite credințe cari s-au dovedit în fapt că sunt departe de a fi... așa ceva. Aeroplanele luptă de tranșee, artleria industria din lăuntru în pregătirea și susținerea luptelor, totul a fost ceva nou. Si pentru că acum Franța, Anglia și Rusia au înțelește unde stă puterea Austro-Germanilor — adecă în organizarea în abundență de muniționi, — de aceea au început și schimbă și ele felul de luptă. Schimbarea aceasta, însă, va aduce cu siguranță o luptă de iarnă, cu toate dureurile unei astfel de campanii și astfel pacăea să intră iarăș în cercul visurilor și dorințelor neînfăptuite.“

România să rămâne pe pace sau să între în răsboiu?

In Această privință ziarul »Universul« (6 August st. v.) publică următoarele păreri ale renumitului învățător militar locot.-colonel Dr. Crăiniceanu.

„In imprejurările de azi eu unul cred că trebuie să dăm mâna cu pacea. Nu e de mult de când fuseră pe picior de răsboiu. Că soarta ne-a fost mai bună de astădată de nu am vărsat sânge și nu s-a risipit multe vieți omenești, aceasta poate este o răsplătită, pentru că prea mult să răsboit poporul românesc, ținând piept la năvălirea atâtător popoare barbare. Poate a venit și la noi norocul să privim feriți de mărele foc ce să întins peste mai toată Europa cum alte popoare erau scutite când noi ne răsboiam.“

Și apoi sărmalele popoare balcanice destul se măcelăriră între ele nu tocmai așa de mult, încât poate le-ar priji și lor să se desvolte și a trăi în tihă.

Facă cerul ca mult dorita pace să se reverse căt mai curând peste toate popoarele din lume, care apoi cu adânc oftat pentru acel mare dor vor aduce laude lui D-zeu.

Prin urmare luarea aminte a M. S., regelui și guvernului nostru de a nu intra îndată în răsboiu și neclintita hotărire de a fi neutri, nu poate decât să ne bucure pe toți Români, cari în adevăr își iubesc sincer țara și neamul.

Deci să avem toată încrederea în înțelepciunea oamenilor nostri de stat, cari și de astăzi încă vor lucra, credem, tot cu aceeașă înțelepciune ca și până acum, fără să se lase să fi împinsă de cineva. Sub nici un cuvânt nu trebuie să încercăm a jefui scumpa noastră armată și țară, care la urma urmei cu siguranță tot va fi incoronată cu mare renume și succes“.

Hrana copiilor la sate.

Să grijim de copii cari sunt stăpul neamului nostru pentru viitor!

Că mor copiii cu nemiluita la sate, nimici nu poate tăgădui. Întrebați pe fiecare femeie, mai în vîrstă, și se va jeli că din 10—12 copii, au rămas cu cel mult 3—4. Intr'atâta s'au deprins cu această nenorocire, încât vorba de măngăiere e: „casă stricată din copii nu s'a văzut“. De altfel chiar statistică arată că lucrul stă rău. Acest răsboiu, călă purtă în fiecare an, cu moarte, e nespus de pagubitor pentru neamul nostru.

Sunt multe pricinașe acestei mortalități, bolile părinților; sifilisul, frigurile, alcoolismul; toate slăbesc vîlaga copiilor; dar hrana proastă, nepotriviță și neîndestulătoare a copiilor ține loc de frunte Mamele, — fie din lipsă, fie din neștiință, — dau copiilor o hrană cu totul nepotriviță cu vîrstă.

Prost hraniți și ele, li se împuținează tăta și atunci, dela 2—3 luni, încep să da copiilor „bucătele“, de obicei covrig mestecat în gură ori alte mâncări. Multe, în neștiință lor, le dau pâne muiată în rachiu. Mai e și „moțul“, cu care amăgesc copilul, de cum se naște. Aceasta-i pâne muiată, pusă într'o cârpă. Ii dau copilului de suge fără nici un folos, pâna și obosește fâlcile.

Copilul pâna la un an are nevoie să sugă tăta la sânul mamei; altfel se betejește. Cel mult, dela 8—9 luni, îi se poate da lapte de vacă. Dar lucru jالnic e că sunt sate unde copii nu știu gustul laptelui; căci nu e. Mamele și amăgesc cu terciu de mămăligă. Lihniți de foame, bieți copii mânâncă, de unde vine și vorba: »Bun rău; copii mânâncă“. Mânâncă, dar se și sting pe un cap! La țară nu e deosebire între hrana oamenilor în vîrstă și a copiilor, decât doar că lor li se dă ce-i mai rău. Bărbatul se crede în drept să mânânce mult și bine, să se îmbrace și să se încalțe pe dânsul; iar femeia și copii, să se mulțămească cu căt mai puțin. Imediata istorie a un învățător cum un sătean mai răsărit, meșter tâmplar, avea pretenție să bea cafea cu lapte; iar pe copii și trimitea fiămânci la școală, fără să le dea nimic de prânz, și desculți chiar pe

vreme rea. Mulți copii vin la școală, având de prânz o mână de mazăre ori de bob crud.

E fapt cunoscut că unii părinți, când au ceva mai bun, se doresc de copii. Pe urmă Duminicile, merg la târg, beau și mânâncă, iar copii plâng acasă de foame. Mămăliga e aproape singura hrană a copiilor. Rar se mai văd pe la sate copii dolofani cu mânuțele curmate. De mici sufer foamea. De și li-i burta umflată de mămăligă, săngele li-i slab; picioarele, ca fusule și față gălbăgioasă. Copii duc dor de toate, socot pânea ca o prăjitură. În asemenea trupuri firave orice boli se prind lesne și ucid.

Dacă la zile mari capătă puțin pește, brânză ori carne, astea sunt mai mult ca să amăgescă mămăliga, și au și cuvântul: „a mânca frumușel“, adică a lua căte o fărâmă numai din pește.

Lipsa de hrană mai potrivită, iată una din cele mai mari pricini ale stingerii copiilor.

Am putea zice că mai toți copii sătenilor sunt lihniți de foame; căci, dacă stomacul li-i plin cu mămăligă, asta nu înseamnă că-s hraniți.

Mai de mult orice gospodar avea grija să aibă vacă de lapte pentru copii. Si femeia când pleca de acasă, avea grija să lase copilului o străchină de lapte, doavadă povestea șarpelui, care bea din laptele copilului.

A mai stărui să arătăm că de prost sunt hraniți copii în vîrstă cea mai tragedă, e de prisos. Învățătorii și toți cei dela țară știu. De aceea mortalitatea atât de mare nu trebuie să se mire dar să ne sperie, să ne îngrijească și deci să ne facă să căutăm o îndreptare.

Am arătat altă dată că mortalitatea aceasta mare a copiilor până la un an aduce după sine și nașteri multe, ceeace-i măre risipă de puteri pentru femei, și pagubire bănească pentru familie.

Sofia Nădejde

DEPESİ.

Intrebuițarea căilor ferate române pentru trebuințele armatei.

Budapest. — „Neues Budapest“ primește o telegramă din București, după care ministrul de răsboiu al României a poruncit ca pentru 14 Septembrie st. n. întreg materialul căilor ferate române să stea la trebuința armatei române.

Trecerea de muniționi pentru Turcia.

București. — „Viitorul“ scrie eu data de Mercuri, 12 August st. v.: „Dimineață“ de ieri zice, că o amenințare ar fi fost trimisă guvernului român de către ministrul germaniei cu privire la trecerea de muniționi pentru Turcia.

Spusele acestui ziar sunt cu totul neadeverate.

Hărțuelli pe frontul sărbesc.

Budapest. — Pe frontul sărbesc hărțuelli însoțite de artlerie sunt statonice. Lângă Semlin, Sârbii au puscat fără a pricinui pagubă asupra unui vas austro-ungar. Deasupra Banatului se ivesc foarte des aviatori dușmani

La granița muntenegrină, la Bileca și spre vest dela Trebinie trupe dușmane mai slabe au incercat să atace dar le-am dat înapoia.

România și împărtita înțelegeră.

Viena. — »Deutsche Orient Cor. respondez« pretinde a ști următoarele, din gură vieneză:

In cursurile românești se vorbește că guvernul român ar fi încheiat o înțelgere cu împărtita. Înțelgerea asta nu îngăduie nici o apropiere față de puterile centrale. Se crede că dacă împărtita înțelgere ar reuși să ia Dardanelele România ar fi îndatorată să între în luptă alături de ea.

Fabrica lui Krupp din Constantinopol.

Cetim în »Journal de Genève« dela 22 August:

Ziarele din Atena sunt informate că fabrica Krupp din Constantinopol, care lucrează zi și noapte pentru a putea ajunge în 24 ore la o pregătire mijlocie de 2000 obuze — au primit un nou număr de meșteri veniți direct din Essen.

2 crucișătoare dușmane au pătruns în Dardanele.

Atena. — Duminecă au pătruns în Dardanele două crucișătoare dușmane și au bombardat baterile turcești de lângă Kale-Sultante,

Japonezii ajută Rușilor la apărarea cetății Brest-Litovsk.

Budapestă. — Dela cartierul pressei se anunță: Japonezi plătiți au învățat în Brest-Litovsk, artleria rusească. Japonezii nu vreau să ia parte în luptă, le ajută însă Rușilor să ridice ziduri de pământ în jurul cetății. Soldații ruși prizonieri, spun că Japonia e gata să-i sprijinească pe Ruși pentru pământ, pe care l-ar căpăta dela Ruși.

Trimiterea acasă a rezerviștilor în România.

Stockholm. — »Nowoie Wremia« scrie: Invoelile împărtitei înțelgeri cu România au dat greș în urma neînvoielii primului ministru Brătianu. Guvernul român a hotărât ca România să-si păstreze neutralitatea. România își va condecora rezerviștii în grupuri.

Brest-Litovsk — a căzut!

Budapestă. — Comandamentul suprem german anunță: De mult timp s-a ținut puternica cetate asediată de trupele aliate. Rușii au vrut cu orice preț să o apere. Pierderea aceasta este de o mare însemnatate pentru că a slabit tare pe Ruși. După Brest-Litovsk sunt locuri mai puțin întărite.

Germanii au pus pe uscat la Riga.

Berlin. — Germanii au adus trupe la Riga pe insula Oesel, unde s-au întărit.

Un comunicat semioficial rusesc anunță, că Germanii au pătruns, după o puternică bombardare, în orașul Arensburg și au pus stăpânire pe insula cu același nume.

Lupte grele la Ariburnu și la Sedilbahr.

Constantinopol. — In 25 c. artleria dușmană a desvoltat la Ariburnu și

Sedilbahr o lucrare când mai vie, când mai lănceda, făcând mare pradă de muniție. În 21 și 25 c. dușmanul a atacat cu puteri mai mari aripa stângă dar l-am respins.

Lupta pe mare în sinul dela Riga continuă.

Stockholm. — »National Zeitung« anunță dela granița rusească: Atacurile Germanilor sunt mai aspre la Riga. Vasele de răsboiu germane străbatând în sinul de mare au atacat vasele comerciale rusești, cari așezau mine. Vasul rusesc »Reval« a fost scufundat.

Infrângerea împotrivirei rusești la Brest-Litovk.

Budapestă. — Se comunică dela cartierul pressei: Împotrivirea puternică opusă de Ruși la ost de Bug, unde se încep lacurile de Rokitno a fost înfrântă după o luptă de trei zile.

Respingând trei atacuri unul după altul am ajuns la Duboko-Cerske

Rușii se retrag în grabă spre Brest-Litovsk. 5 localități din această regiune sunt în flacări.

Italienii voesc să străbată la capul de pod dela Tolmina.

Budapestă: — Se comunică dela cartierul pressei: Italianii încearcă pe Isonzo de sus să ne rupă frontul, dintr-o Flitsch și capul de pod dela Tolmina, în lungime de 25 kilometri. Ei au adunat în acest scop o artlerie grozav de puternică și făcând o mare pradă de muniție încearcă să ușureze atacurile infanteriei lor. Dar nici aceasta încercare de rupere a frontului nostru nu le va reuși.

Socialistul Liebknecht dorește pacea.

Cetim în zarele berlineze: În Reichstag deputatul socialist Liebknecht a întrebat dacă guvernul ar fi gata să înceapă îndată încercări de pace pe temelia lăsări de orice luare de pământ în cazul când celalăți dușmani ar fi dispuși de asemenei să trateze

Secretarul de stat d. de Jagow a răspuns: „Eu cred că sunt de o părere cu adunarea când declar că această chestiune este de nefolos acum“ (vii aplauze).

Deputatul Liebknecht încercă să vorbească, însă glasul i-a fost acoperit de aplauzele cari se reînnoiau neîntrerupt, de strigăte și de risete. Președintele s-a văzut silit de mai multe ori să îndrume la ordine.

Noul guvern grecesc.

Popularul bărbat de stat al Greciei Venizelos, a primit sarcina de a forma noul cabinet grecesc, și Marți a prezentat regelui lista membrilor nou-lui guvern, care a fost primită din partea regelui. Noii ministri au depus jurământul. Venizelos și-a păstrat siesi portofoliul ministerului din afară. Se zice, că între regele Greciei și noul său ministru s-a ajuns la înțelegere, ca politica Greciei să fie și pe mai departe o politică de neutralitate.

Un sfat de miniștri român.

Un sfat de miniștri român a avut loc Vineri la București. Despre decursul acestui sfat ziarul »Dimineața« comunică următoarele:

D. Brătianu a informat pe miniștri cu ultimele știri asupra întâmplărilor care se desfășoară în Balcani.

Tinuta Bulgariei este încă cu totul nelămurită și după informațiile care le au diplomați Impătritei Înțelgeri, se poate ca bulgarii să primească o inviolă cu Turcia, deși se continuă la Sofia tratative cu reprezentanții Impătritei Înțelgeri.

Să discută și putința unei intrări în acțiune a Bulgariei contra Serbiei și să hotărășă ca în acest caz România să facă un anumit demers asupra căruia se păstreze toată taina.

Ziarul »Epoca« mai scrie:

O persoană sosită din Calafat, ne confirmă o știre pozitivă:

Bulgarii îngrămadesc puternice forțe militare la granița Serbiei.

In spre Vidin au fost trimise numeroase regimenter de artlerie și infanterie.

Ori cât s-au făcut aceste deplasări pe ascuns, numeroase persoane din Calafat au căptătat știri precise asupra acestui fapt senzațional.

O apăsare contra Sârbilor pare de temut. Sau e vorba de o apăsare spre a provoca pe sârbi să cedeze imediat. De sigur și guvernul a trebuit să fie informat de acest fapt.

Brest-Litovsk a căzut.

Budapestă, 25 August.

Honvezimea ungărești de sub comanda generalului Arz a ocupat satul Kobilany, la sud-vest dela oraș, și prin aceasta a spart linia din afară a brâului, atacând în spate fortul cel mai apropiat.

Infanteria din Galicia vestică, din Silezia și Moravia nordică a dat tot atunci asalt și a ocupat întăritura dela sud de satul Korisczin, în timp ce trupele germane au ocupat pe frontul nord-vestic trei întăriri, iar azi dimineață au ocupat cetățuia ce se află la podul căii ferate.

Intr-aceea trupele aliate au respins pe dușman peste riul Lesna și în ținutul plin de păduri și mociile la nord-est de Brest-Litovski, Cavaleria noastră care urmărește pe Ruși spre nord dela Kowel, a imprăștiat la Bucnyi și la Wyzwa trupele din urmă rusești.

La trupele cari se află în Galicia vestică nu e nimic nou.

Höfer.

Berlin, 25 August. Armata lui Hindenburg a dat lupte la Bausk și Schönberg la ost și sud-ost de Mitau. Spre ost și sud-est dela Kowno luptele continuă. La Olita trupele noastre se apropie de pozițiile inaintate ale dușmanului.

Intr Sejny și Merecz, lângă Njemmen, dușmanul a fost respins. Părți din armata generalului Eichorn pătrund spre ost, în pădurea situată la ost de Augustow. Mai departe spre sud ne luptăm pentru linia Beresowka. Avantgardele noastre au ajuns la Bielsk.

Armata generalului Galwitz a respins pe dușman spre nord dela linia Orlonka și spre sud-est dela Bielsk.

Dinaintea armatei principelui Leopold de Bavaria dușmanul bătut rău s-a refugiat în interiorul pădurii dela Biłowiezka. El se mai impotrivescă numai la sud de pădure și spre nord-vest dela Kamienec-Litowski.

Fortăreața Brest-Litowski a căzut.
In timp ce corpul de armată austro-ungar al generalului de infanterie Arz a ocupat eri după amiazi după o luptă înverșunată cele două forturi ale frontului vestic, corpul de rezervă 22 din Bradenburg a ocupat cu asalt forturile frontului nord-vestic, iar peste noapte au pătruns în interiorul orașului. Văzând aceasta, dușmanul a predat fortăreața.

Pe întreg frontul dela pădurea dela Bialowieska și până la ținutul mociros Pritjet (la sud-est de Brest-Litowski), urmărirea e în cursere.

La Zlota Lipa am spart frontul rusesc.

Budapest, 39 August. Izbânzile noastre dela Wladimir-Wolinskij și dela Zlota-Lipa au frânt pe un front de 150 km împotriva dușmanului. Localități tu flacări arată peste tot calea retragerii Rușilor. Numărul prizonierilor s'a ridicat la 10,000.

Trupele Pflanzer-Baltin, dintre cari la atacul de alătăieri au dat din nou dovezi de mare viteză probatele regimene croate și regimentul de infanterie 52. Arhiducele Frideric, urmărește pe dușman spre Buczac.

Armata generalului Boethmer, compusă din forțe austro-ungare și germane, înaintea peste Poahice spre Zborow. Orașul Zborow, pe care Ruși l'au aprins, a fost ocupat de armata lui Böhm-Ermolli.

Copurile generalului Puhallo au respins mai multe trupe dușmane și urmăresc pas de pas pe dușmanul care se retrage spre Luck.

La Robrín, unde trupele noastre aliate au câștigat zi de zi teritoriu, numai drumurile spre nord-est le mai sunt deschise Rușilor.

Trupele austro-ungare au ajuns în ținutul dela Seresovo și la margininea sud-estică dela Bielowieskaja-Puszca.

General Höfer.

Atacuri italiene respinse.

Budapest 26 August. — In linia dela Doberdo, Italianii au îndreptat eri un nou atac la Monte dei set Busi, dar au fost respinși ca totdeauna.

Inaintea capului de pod dela Götz au dominat liniște. Pe celealte puncte al frontului dela țarmure s'a dat în unele locuri lupte de artillerie, cu deosebire în jurul de Flitsch, unde infanteria dușmană se nizuește cu multă precauție să se apropie de pozițiile noastre.

Atacul contra liniei nordice a platoului de Lavarone, despre care eri am anunțat că l'am respins, a fost îndreptat de mari forțe dușmane.

Italianii au bombardat zece zile, zi și noapte forturile noastre, iar alătăeri seara artilleria italiană și-a îndreptat focul său de o tragere foarte repede asupra frontului nostru Cima di Vezzena-Basson. Până la miezul nopții ne-au improscat pozițiile cu pușcături de tot felul de calibră, iar după aceea mai multe regimene de infanterie și batalioane de alpini au dat asalt contra pozițiilor noastre. Bravile noastre trupe din Tirol însă și tăntăsi, ajutați în mod strălucit de tăntăsi, și artileriști din Austria-superioară, au respins fiecare

asalt, așa că în zorii zilei atacul dușman era de tot zădănicit. Chiar numai în pedeci au rămas 200 Italiani morți. Din faptul acesta se poate ju-deca cătă jertfe omenești i-a putut costa pe Italiani acest atac. Pierderile noastre sunt mici.

Un aviator al nostru a aruncat cu succes mai multe bombe asupra fabricei de munițiuni din Brescia.

General de divizie Höfer, locitorul șefului de stat major.

Puterile luptătoare și România.

»Deutsche Tageszeitung«, unul dintre cele mai însemnate zile germane, publică o lungă corespondență din București, după cari sfatul de miniștri român ar fi aproape în fiecare zi intrunit. Chestia vinderii în afară a cerealelor, care e destul de grea, nu poate fi însă singura tălmăcire pentru aceste intruniri dese ale ministrilor români.

Mai e în joc și, în mai largă măsura politica din afară. Până acum, România a fost mândră de bărbații ei de stat, cari au reușit un an de zile să se cumpănească între cele două grupuri de puteri. Dar acum lucrurile nu mai merg.

Germania a cerut în mod energetic să i-se îngăduie și ei ceeace să îngădui unui alt stat: trecerea de munițiuni. România a dat îndărăt acastă cerere. De ce? O știe orice copil. Rușii au reușit încă în Maiu să lege mâinile lui Brătianu.

E adevărat, Brătianu ar fi în hîs ochii și ar fi îngăduit pe sub mână ceeace voiau sau trebuiau să opreasă în mod oficial: trecerea. Dar prietenii împătritei înțelegeri din București făceau scandal ori de căte ori Brătianu voia să facă puterilor centrale vre-un serviciu pe sub mână.

Situatia României e grea, fiindcă acum a venit și Rusia să ceară ca să i-se permită să treacă 250.000 de oameni ca să atace Turcia și prin Bulgaria și Brătianu nu știe ce să facă.

In cel dintâi moment Brătianu s'a gândit să schimbe guvernul, formând un guvern tare cu Carp, Marghiloman, Ferechide și Maiorescu. Dar la consiliul de coroană, care a avut loc la Sinaia și la care au luat parte pe lângă bărbații de stat sus pomeni și mai mulți ofițeri superioiri, s'a spus părerea că cererea rusă nu e serioasă și că cererea Rusiei trebuie ținută mai mult ca o apăsare contra spăsării germane în chestiile munițiuni.

Brătianu a respins dar atât cererea germană cât și cea rusă și s'a retras pe moșia sa. Când se va reîntrnare va continua tratativele cu ambele părți. Dacă însă îi va merge tot atât de bine României cu tactica să în al doilea an al răboiului ca în cel dintâi, aceasta e altă întrebare.

Ce se crede la Paris despre România

Ziarul „Seara“ primește dela corespondentul său următoarele știri din Paris:

In ce privește România zilele arată o mare bucurie. Fiecare scrie, că s'ar fi încheiat «în fine» un tratat între puterile Impătritei Înțelegeri și România, prin care s'ar fi dat toate cererile formulate de aceasta din urmă. Momen-tul intrării în acțiune ar rămâne să fie hotărît de guvernul din București, în înțelegere cu statul major al armatei rusești. S'ar aștepta numai un început de ofensivă rusească spre Bucovina, pentru mobilizarea armatei române să se decreteze.

Nu știm dacă au sau nu vre-o temeinicie acestea svinuri, cari au fost date de întreaga presă, și care aveau drept izvor o agenție telegrafică destul de serioasă. Dacă însă ursul dela nord și-a putut impune voința sa la București

cu laba sa greoie, ne întrebăm îngrijorați dacă intrarea României în acțiune nu va fi o săritură în necunoscut? Numai printre întâmplare a istoriei țările românești au putut trăi în veacurile trecute o viață autonomă și scăpa su veacul trecut de oceanul slavismului, care le amenința dala nord. Basarabia a fost prima jertfă a ambiciozilor țările și prin smulgerea acestei mănoase provincii din trupul Moldovei de odinioară, Rusia credea că se îndreaptă cu pași repezi spre Targrad. A trecut 103 ani dela marea crimă contra poporului român, și tot Prutul este frontieră în panslavismului. Se poate însă măine întâmpla, prin aceeași întâmplare a istoriei, ca România se înceteze de a mai avea o viață națională. Se poate că viitorul se ne aducă soarta tragică a poporului belgian, polonez, ucrainian.

Știrile Săptămînii.

Sibiu, 2 Septembrie n.

Episcopul Radu la moștenitorul de tron. Cu ocazia audienței date episcopului Radu de către moștenitorul tronului s'a adus mari laude regimentelor românești, cari s'a distins în decursul actualului răboi. Moștenitorul a accentuat în deosebi viteja regimentului 50, dovedită la Ivangorod. Episcopul Radu a răspuns că e cu atât mai mulțumit de ținuta regimentului 50 întrucât însuși episcopul a aparținut acestui regiment. Moștenitorul s'a interesat mai deaproape de soartea românilor.

O telegramă a regelui României. La telegrama omagială trimisă regelui de Mitropolit-Primat cu prilejul aniversării a 50-a, regel Ferdinand a răspuns înaltului prelat următoarele:

Pentru călduroasele și atât de bine simțele urări ce-Mi prezentați astăzi și din partea clerului, Vă aduc viile mele mulțumiri.

In vremurile de grea răspundere, mai mult decât ori-când, trebuie să ne îndreptăm gândul și rugăciunile noastre spre Atotputernicul. El ne va călăuzi spre a conduce scumpa noastră țară Ferdinand

A ars biserica rom. gr.-cat. din Cerghizel. Marți, în 24 August preotul local se duse la biserică să țină sf. liturghie pentru cei duși pe câmpul de luptă. Terminându-se sf. slujbă în altar niște lumini au rămas aprinse. Pe la zece ore a. m. vecinii simțiră miros de fum de pânză arsă. Nimăuți nu-i trecu prin minte, că ar veni din biserică. Pe la trei ore d. m. observând niște femei că din bisericăiese fum, au început a striga prin comună »foc, foc, arde biserică«. Norodul întreg a început să alerge acolo îsbucnind în lacrimi, dar din biserică n'au putut fi scoase nimic, nici cărti, nici odăjdi, nici preț de un filer, ba și banii din lada bisericii s'a topit. Din nefericire n'a fost nici asigurată. A ars întreaga biserică cu clopotniță cu tot, așa că n'a rămas numai scrum și cenușă. Dumnezeu știe, când vom mai putea avea o biserică modestă chiar și asemenea aceleia care a fost. Poate vor trece ani de-arândul nefiind biserică bogată. Oamenii cu dare de mână, nu vor pregeta, a ne ajuta cu obolul lor, pentru a se putea căstiga, cumpăra, odoarele și odăjdiile de lipsă, se potem asculta din nou într'o căsuță umilă sf. liturghie și frumoasele noastre rugăciuni, cari ne sunt măngăierea sufletului nostru.

D'ale holerei. In vreme de o săptămână, din 2 până în 8 August a. c., s'a ivit pe întreg teritorul Ungariei 565 cazuri de holera. Au murit 313 persoane.

Condamnăți la moarte. Șapte fruntași din Gaiția au fost condamnați la moarte din partea judecătoriei militare din Viena, pentru trădare de patre și trădarea intereselor militare. S'a dovedit, că reprezentau și propagau interese rusești. Intre cei condamnați se află și unul, care era deputat în senatul imperial dela Viena.

Opt cetăți și forturi rusești în patru săptămâni. Puține cazuri vor mai fi în istorie, când în câteva săptămâni să cadă așa de multe cetăți și forturi, care au fost clădite și întărite în curs de zeci de ani. Eată locurile rusești cu cerite în ultimele săptămâni: în 4 August Varșovia și Ivangorodul, în 14 August Kowno, în

—23 Iulie Rozan și Pultuszc, în 9 August Lomza, în 11 Vîsna, în 17—19 August Novogheorgheievsc. Altele, ca Ostrolenca și Zgroe, au căzut mai năunte.

Luptele pe munci cu italienii. Pe înălțimile dela Krn, sunt acum zece săptămâni, de când italienii fac atacuri ziua și noaptea. Si nu izbutesc. Luptele se dău la înălțimi de peste o mie și peste două mii de metri. Sunt din cele mai săngeroase ce se pot închipui. Greutățile, ori cât ar fi de mari soldați nostri le supoartă, căci transportul de muniționi și provizii urmează ne-turburat. Clima este ciudată: ziua e cald, uneori e fierbinte, iar noaptea îngheță. Fără haine de earnă, oamenii s'ar prăpădi de frig — în August. Vârful cel mai înalt din Krn se numește stâncă morții. Șanțurile în peatră zac foarte aproape de ale dușmanului. Italianii pornesc năvala cu strigăte de „Avanti“; ai noștri ii primesc strigătul: Avanti, Briganti!

Caz de moarte. Din Frankfurt pe Mein se anunță incetarea din viață a doctorului Paul Ehrlich, mort în etate de 60 ani. S'a făcut re-

numit în lumea științifică prin serul său antisifilitic, a căruia valoare deși nu este încă definitiv hotărâtă, totuși în numeroase cazuri a dat rezultate surprinzătoare. În 1908 Ehrlich a obținut premiul Nobel și alte multe distincții.

Aspre măsuri militare în Basarabia. «Universul» primește din Iași următoarea informație:

In ultimele zile, autoritățile rusești aplică măsuri militare foarte aspre în toată Basarabia. Toate trenurile ce sosesc din România, chiar dela frontieră, sunt supuse unui control riguros. Immediat toate vagoanele sunt ocupate de jandarmi. Călătorii nu au dreptul să părăsesc vagoanele ale căror perdele sunt lăsate și ușile închise. Aceste măsuri sunt păzite până la eșirea din Kishinău.

Scopul acestor măsuri este de a impiedeca pe călători să vadă marile concentrări de trupe ce se fac pe liniile ferate din Basarabia.

Oarele de oficiu la „Albina“ — Centrala în Sibiu se țin, cu începere dela 1 Septembrie a. c. n. dela 8—12 a. m. și 3—5 după ameazi.

Un Român batjocorit în restaurantul gării din Turnul-roșu. Proprietarul fruntaș din Poiana, Nicolae Muntean, pe care il știe toată lumea ca om de cinstă, aflându-se la Turnul-roșu, pentru a aduce porumb din România, aşezându-se la o masă în restaurantul de cl. II al gării, a fost dat afară cu puterea de o ovreică, ce ține cu chirie restaurantul, spunându-ise că Români să steie în cl. a III-a.

Pentru fapta aceasta, ar trebui ca toți Români să știe cum să se poarte de-acă înainte, cu aceia cari nu respectează haina românească!

Indreptare. O femeie, a cărei nume nu-l cunoaștem, din răutate ne-a dat să publicăm un anunț fals de căsătorie îscălit Maria Giurgiu din Săliște. Ne pare rău că am făstă trași pe sfoară și că a fost luat în nume de râs numele cinsit al unei familii românești.

Ultime știri.

Prisonieri ruși duc mașinile de pușcat.

Prisonierii, ruși duc mașinile de pușcat pe cari soldații germani le-au luat dela ei. Mașinile de pușcat rusești se poartă pe roate, nu pe cai ca ale noastre. Mai târziu să puște cu ele soldații noștri.

Informații și discuții nămorate
pentru învățători și elevi sunt să se
aducă la cunoștință atât de noi, ca și
de cei care nu sunt cunoscuți.
Dacă se întâlnesc cu acestea, să se
aducă la cunoștință și să se cunoască
cine sunt și ce fac. De asemenea, să
se aducă la cunoștință și să se cunoască
cei care sunt cunoscuți, să se cunoască
cine sunt și ce fac.

A nagyszebeni kir. járásbiróságtól, mint buntetőbiróságtól.

B. 2084 /6 szám.
1915

Ó Felsége a Király nevében:

A nagyszebeni kir. járásbiróság mint buntető biróság rágalmazás vétsége miatt Petrisin Gyula ellen indított bünügyben a főmagánvádló vászna felett dr. Jovián Jenő kir. aljárásbiró és Simó János jegyzőkönyvvezető részvételével, dr. Fruma János ügyvéd mint magánvádló képviselője, a szabadlábon lévő vádlott és dr. Láday István ügyvéd mint védő jelenlétében Nagyszebenben 1915. évi július hó 7-ik napján megtörtént nyilvános tárgyalás alapján, a vászna és védelem meghallgatása után meghozta a következő

ítéletet:

Petrisin Gyula vádlott 43 éves, gr.-kat., nőtlen, titkár a »Duna« biztosító intézetnél, katonai szolgálatának elégét tett, kereskedelmi iskolát végzett vagyontalan, bünös az 1914. évi XLI. t.c. 2. §-ában ütköző becsületsértés vétségében, amelyet úgy követett el, hogy Nagyszebenben 1915. évi március hó 15-i kelettel főmagánvádló címére egy levelet küldött és ebben főmagánvádlóról a következőket állította: hajszát indított a társaságom jó hirneve és Popescu Julián ur existenciája ellen, melynek igazi célja, sajnos csak ma látom, az volt, hogy társaságomat és Popescu urat a román közönség körében discreditálja, illetve lehetetlenné tegye, ezen ténykedése sem a biztosító, sem az igazgatóhoz, legkevésbé uralomerhez méltó nem volt; az uriember tiszteségével nem összeegyeztő a sajtószabadsággal visszaélni rosszindulatból személyeskedni. Nem eljárást egy családapa ellen okmányokat gyűjteni és azokat ellene felhasználni, kenyérét támadni és jóhíszműségét kétségebe vonni. Az pedig szerénytelenség volt, hogy önmagát szakértőnek kinevezte és prokátoroskodott. Az én félrevezetésemmel sikeresült önnak a rágalmazás vádjától megszabadulni de remélem téves eljárását habár késön, de mégis igyekezni fog helyrehozni, melynek módját az önkarakter felfogás és tiszteségérzetére bizom.

A kir. járásbiróság ezért Petrisin Gyula vádlottat az 1914. évi XLI. t.c. 4. §. 1. bekezdés alapján a Btk. 91. §-ának alkalmazásával 100 korona pénzbüntetésre ítéli;

a pénzbüntetés végrehajtását a Bn. 1. §-a alapján 3 évi próbaidőre felfüggeszti;

a pénzbüntetés behajthatatlansága esetére a Btk. 53. §-a alapján 10 napi fogházra kell átváltoztatni.

A pénzbüntetés a felfüggesztő ítélet végrehajtását kimondó végzés jogerőre emelkedésétől számított 15 nap alatt kell végrehajtás terhével a nagyszebeni kir. járásbiróság vezetőjénél az 1892. XXVII. t.c. 3. §-ában meghatározott céral megfizetni.

A vádlott a Bp. 480, §-a értelmében köteles a felmerülő bünügyi költséget az államkinestárnek megtéríteni; de e költségeket a kir. járásbiróság az 1890. XLIII. t.c. 4. §-a alapján egyelőre behajthatlanoknak nyilvánítja.

Köteles a vádlott a főmagánvádlónak 76 koronát perköltség fejében az ítélet jogerőre emelkedésétől számított 15 nap alatt végrehajtás terhével megfizetni,

Köteles vádlott az 1914. évi 41 t.c. 28. §-a értelmében az ítélet jogerőre emelkedése után, jelen ítéletet egész terjedelmében, indokáival együtt saját költségén a »Foaia Poporului« című belföldi románnyelvű lapban közzétenni.

Az ügyvédek dija fejében a Bp. 485. §-a alapján dr. Fruma János ügyvéd részére főmagánvádlóval szemben 96 koronát, dr. Láday István ügyvéd részére 68 koronát állapot meg.

Indokok:

Főmagánvádló vádat emelt vádlott ellen a miatt, hogy Nagyszebenben egy 1915. évi március hó 12-én kelt levelében a következőket állította róla: »Hajszát indított társaságom jó hirneve és Popescu Julián ur existenciája ellen, melynek igazi célja, sajnos csak ma látom az volt, hogy társaságomat és Popescu urat a román közönség körében discreditálja, illetve lehetetlenné tegye, ezen ténykedése sem a biztosító sem az igazgatóhoz, legkevésbé uralomerhez méltó nem volt; az uriember tiszteségével nem összeegyeztő a sajtószabadsággal visszaélni rosszindulatból személyeskedni. Nem eljárást egy családapa ellen okmányokat gyűjteni és azokat ellene felhasználni kenyérét támadni és jóhíszműségét kétségebe vonni. Az pedig szemtelenesség, hogy önmagát szakértőnek kinevezte és prokátoroskodott. Az én félrevezetésemmel sikeresült önnak rágalmazás vádjától megszabadulni de remélem téves eljárását habár késön, de mégis igyekezni fog helyrehozni, melynek módját az önkarakter felfogására és tiszteségérzetére bizom, mint hogy ezen állítások és kifezések lealacsonyítók és megbecstelenítők reánézve, kérte ezért vádlottat az 1914. évi XLI. t.c. 2. §-ába ütköző becsületsértés vétségében bünösnek kimondani és a 4. §. értelmében megbüntetni és a felmerült költegek megfizetésében elmarasztalni.

Vádlott beismerte, hogy a feljelentéshez másolatban becsatolt levél eredetijét ő irta, de azt hozta fel védekezésül, hogy főmagánvádló 1914. évi augusztus havában a helybeli román lapokban a »Duna« biztosító tár-

Incordarea relațiunilor germano-americane.

Londra. — „Daily Telegraph“ anunță din Washington:

Pentru cazul când Germania n-ar declara de o nedreptate torpilarea vasului de transport „Arabic“, se vor da îndărăt ambasadorului german la Washington pașapoartele, iar ambasadorul american la Berlin va fi rechemat. Con-

gresul american a fost convocat pentru a-și spune cuvântul în chestia mobilitării armatei și flotei.

Cetatea Luck a căzut.

Budapest, 1 Septembrie. Trupele noastre înaintând cu izbândă au ocupat cetatea Luck.

Redactor responsabil: Dr. Ioan Broșu.

Pentru editură responsabil: Ioan Heres.

Tiparul: „Tipografia Poporului“

saságot amelynek ő a titkára és Popescu Julian vezérelenőt megráglamazta. Popescut azzal, hogy a háborus biztosítások közül a biztosítatcat rászedte, főmagánvádló jogellenes fellépése valt a rugója a levél megirásának, felhözta, hogy valóságos hajszát inditott főmagánvádló ellen és társasága ellen és ő levelében ezeket vetette szemére főmagánvádlónak, azonban a levél hangja nem volt sértő szándékkal irva, hanem azt célozta, hogy főmagánvádló eljárást megbánva igyekezik helyrehozni a tévedést és az ügy békésén intéztesek el.

Azon körülményre, hogy vádlott jogellenes hírlapi támadást intézett a társaság és Popescu vezérelenő személye ellen becsatolt hiteles magyar fordításban a »Revista Economică« 3 lappeldányát és hajszára és arra, hogy valóságos szervezet alakult »Albina« kebelében Popescu Julián tönkreteletrére, kérte tanuként kihallgatni Vetesán János, Pop Konstandin, Lissay József, Popescu Julián és nejét, nagyszebeni lakosokat. A bizonyítási eljárás során, főmagánvádló beismerte, hogy ő a »Telegraful Român« című lapban írt egy közgazdasági cikket a háborús kockázatú biztosítások vita tárgyához amely a »Revista Economică« 1914. évi augusztus hó 15-i számában is megjelent és ezért vállalta a felelősséget, de a cikknek a végén írt szerkesztői megjegyzés nem az ő tollából eredt, valamint nem ő írta, az 1914. évi augusztus 22-i és 29-i lappeldányokban háborus biztosításokról írt cikkeket felhözta, hogy az általa írt egy tárgyilagos közgazdasági cikk, melyben egy szóval sem említi a »Duna« társaságot, sem vádlott személyét, sem Popescu Julianat: a cikket közérdekből írta, miután a közönség körében panaszhangok merültek fel a »Duna« biztosítártársaság ügynökének a háborus biztosítási ügyletek megkötésénél tapasztalt visszatérési miatt: főmagánvádló Popescu Julian inkorekt eljárására vonatkozólag kihallgatni Duka István, Stanku János, Simonis Lajos és dr. Cristea Miklós tanukat.

A tárgyalás során vádlott abbeli védekezését, hogy az »Albina« kebelében valóságos szervezet alakult a »Duna« társaság ellen és Popescu Julian tönkreteletrére, a feladott tanuk igazolni nem tudták, azon körülményt, hogy fővádló egy izben Popescu Juliannak pofot igért, ha rosszat beszél a »Banca Generala«-ról, üldözés számba azért nem jöhét, mert ebbeli fenyegetése főmagánvádlónak feltételes volt.

A hírlapi támadást illetőleg a kir. járásbiróság megállapította, hogy főmagánvádló tollából csak a »Revista Economică« augusztus hó 14-i számában megjelent cikk eredt, de ezen cikk tényleg név és személy megemlítté nélkül foglalkozik a háborus biztosítással és a tárgyilagos közgazdasági cikkek színvonalán áll, a cikk végén csillaggal megjelölt észrevételeket nem főmagánvádló írta, hanem a lapnak felelős szerkesztője, aki főmagánvádlóval nem egy személy, miértis főmagánvádlónak ebben az irányban kifejtett hírlapi tevékenysége nem tekinthető jogellenesnek, vádlottnak. A cikk felett érzett haragja tulérzékenységből eredt: már pedig az 1914. évi XLI. t.c. 18 §-a azt az erkölcsileg el nem ítélt felháborodást részesített méltánylásban és biztosít vádlottnak a bünösség kimondása dacára büntetést, amelyet sértettnek, jogellenes kihívó botrányos viselkedése kiváltani szokt ilyen magatartást a védelem igazolni nem tudott.

Főmagánvádló az általa kihallgatni kérte tanukkal igazolta, hogy Popescu Julián, akit vádlott védelmében vett a biztosítási ügyletek megkötése előtt tett olyan kijelentést, hogy a társaság amelynél ő szolgál, háboru esetére is a teljes összeget garantálja a mi után vitára adván okot a közönség támogatására végett írta a »Revista Economică« 1915. augusztus hó 15-i számában megjelet cikket. Amennyiben vádlott társasága ezen cikk által találva érezte magát, vállott a »Duna« biztosítártársaság nevében a törvény rendes utján keresett volna orvoslást, de nem a feljelentés alapjául szolgáló levél megírásával.

Igaz ugyan, hogy a becsületsértés alapjául szolgáló levél választékban hangon van megírva, de az abban foglaltak főmagánvádlóra nézve megszégyenítők és lealacsonyítók és olyan társadalmi állású egyének között, mint a milyenek a felek a vádlott által állított tények súlyos becsületsértést tartalmaznak.

Minthogy pedig vádlottnak cselekménye az 1914. évi XLI. t.c. 2. §-ban írt becsületsértés vétségének tényálladékát kimeriti vádlottat beszámítást és buntethetőséget kizárt ok hiányában bünösnek kimondani és ugyanazon törvénycikk 4. §. 1. bekezdése értelmében megbüntetni kellett.

A büntetés mértékének a kiszabásnál a kir. járásbiróság enyhítő körfülménynek vette vádlott beismérését, fedhetetlen előletét, felhevült kedély-állapotát, ideges lobbanékony természetét sulyosító körfülményként vette, hogy vádlott számottevő társadalmi állású egyént sértett meg főmagánvádló személyében, minthogy pedig az enyhítő körfülmények nagy száma voltak a Btk. 91. §-ának alkalmazása indokolt és a kiszabott büntetés vádlott bünösége fokával arányos.

A büntetés végrehajtásának a felfüggesztését indokolja az a körülmeny, hogy vádlott fedhetetlen előletű egyén és vádlottal szemben a Bn. 2. §-ában felsorolt kizártok fenn nem forognak és a biróság a kedvezmény megadásától vádlott jövőbeli viselkedésére vonatkozólag kedvező hatást vár.

Nagyszebenben 1915. évi július hó 9-ik napján.

Dr. Jovián Jenő, s. k. aljárásbiró.

A kiadmány hiteléül
Liszka Sándor,
jbirósági kezelő.

„DRĂGANUL“

Reuniune de păstrare și credit ca însoțire în Sebeșul-mare.

Convocare.

„Drăganul“ reuniune de păstrare și credit ca însoțire în Sebeșul-mare, prin aceasta în sensul Statutelor convoacă membrii la

a IV-a adunare generală ordinată,

că se va ține în 5 Septembrie 1915 st. n. la orele 2 p. m. în localitatea Reuniunii (iar în caz când nu să vor aduna membrii în număr recerut atunci se va ține în 12 Septembrie a. c. fără considerare la numărul membrilor) cu următorul

PROGRAM :

- Deschiderea adunării, alegerea unui notar și 2 bărbați de încredere.
- Raportul direcției și comitetului de supraveghiere.
- Staverirea Bilanțului pe anul de gestiune 1913/14, decis asupra perderei și darea absolvitorului.
- Eventuale propunerile.
- Inchiderea adunării.

Sebeșul-mare, la 22 August 1915.

Active	Contul Bilanț la 30 Iunie 1915.	Pasive	Spese	Contul Profit și Perderi	Venite
Cassa în număr	K. f. 63.78	K. f.		K. f.	K. f.
Imprumuturi	61.060.30	Părți fundamentale	5.361.95	Interese la depuneri	978.07
Cont curent „Vatra“ (Bon) . .	4.920.—	Depuneri spre fructificare	21.957.08	Dare de int. depuneri	97.80
Mobilier	K. 200.—	Reescont	39.978.—	Interese reescont	4332.27
10% amortizare	20.—	Pro Diversi	1.238.31	Spese	457.82
Interese restante	2.135.51	Interese anticip.	265.20	Salare	645.—
Perdere	485.90			Din mobilier	20.—
	6.795.49				
Vaselui Lung, m. p. contabil					
Sebeșul-mare, la 30 Iunie 1915.					

Nicula, m. p. contabil la „Vatra“

6.560.96

Muntean, m. p.

Giurgiuman, m. p.

Revăzut și aflat exact.

Direcția:

Lung Ioan, m. p.

Popa, m. p.

Lung George, m. p.

Ioan Laze, m. p. președinte

Vaselui Lung, m. p.

Vaselui Dumitras, m. p.

Ioan Geller, m. p.

Vaselui Lung, m. p.

N. u. 9929/1915.

Publicație.

Ințeleșul ordinației d-lui ministru de interne Nr. 26840/915 orașul se va îngriji de bucate sau faină pentru acei locuitori orășenesci, cari nu sunt în stare să-și acopere până în 15 Septembrie a. c. trebuințele ce le au din bucate (grâu, orz, secără, ovăs), și anume pentru timbul până la 15 August 1916 pentru producție cu 18 kg. iar pentru reproducție cu câte 10 kg. socotind de cap în fiecare lună.

Deci toți aceia cari nu-și pot acoperi singuri prin creditul lor până la terminul numit trebuie anuale de faină, să se arunce spre a se conscrie la magistratul orășenesc în sala de ședințe, căci altfel nu vor fi luate în seamă la provederea cu bucate a orașului.

Anunțarea se face în ordine alfabetice, și anume: din partea acelora ale căror nume de familie se încep cu litera A până la G, să se înștiințeze în 6 Septembrie a. c. înainte de ameza delă 8—12 și după prânz delă 3—5; aceia a căror nume de familie se începe cu litera H până O în 7 Septembrie; iar cei cu numele de familie de la P până la Z în 8 Septembrie la ciasurile amintite.

Cu prilejul anunțării fiecare cu subscriserea sa trebuie să se îndatoreze că primește cantitatea înștiințată cu prețul maximal din partea orașului, căci altfel suma ce-i vine, se va încasă pe calea execuției după sistemul dării directe.

Nagyszeben (Sibiu).

Magistratul orășenesc.

Pentru mari proprietari și gospodări!

Cumpăr grâu, orz, ovăs și săcară ori cât de mult ar avea cineva.

Sigmund Felter.

Sibiu, Strada Cisnădiei Nr. 1.

Publicare de licitație publică.

Pe baza protocolului luat de mine sub Nr. 374/915 fac cunoscut că se va vinde cu bani gata în licitație publică 5100 kg. lână de oacie, la cererea lui Nicolae Băncilă locuitor în Rășinari, Nr. 514, reprezentat prin avocatul Dr. Ion Fruma, care lână fusese odată vândută lui Roszman Lázár și Nemes László, cari însă n-au primit-o. Licitația se va ține în 6 Septembrie 1915 la casa vânzătorului din Rășinari sub Nr. 514, după amiază la orele 2^{1/2}.

Nagyszeben, 30 August 1915.
Dr. Sbastits Benő.
notar public. reg.

Privăriști,

cari vreau să depună examenul în școli civile cu limba de propunere maghiară, și pregătesc, pe lângă răspunderea mea. Dau instrucție și la școlari ordinari.

Adresa la administrație. 2186

Așa învăță românește

dela o damă română. Care posede limba și gramatica. Oara honorată cu 2 cor. Oferte de trimis sub „Magyar“ Postrestante, poșta principală. 2185

Lemne de Foc și de Lucru.

Stejar tânăr bine uscat

28 Coroane stânjenul în pădure. 230 Cor. Vagonul cu 10.000 Kgr. încărcat și predate din stația Vurpod.

200 Cor. Vagonul cu 10000 Kgr. capete (darabe). remase dela sliuri și dela doage diferite mărimi.

Pădurea departe 2 kilometri de stația Vurpod. Adresa:

S. M. Marinescu
Vurpod lângă Sibiu (Nagyszeben).

Anunț.

Pentru fabrica de cherestea din Brezoiu, (România) se caută un învățător care să poată preda învățământul în cele 4 clase primare, în limbile germană și română.

Cunoașterea limbii române în conversație și scris este obligator.

Salariul este de 200 Lei lunar, plus locuință, luminiat și lemne pentru încălzit. 2171

Ofertele se vor adresa la „Lotru“ Toc. anon. rom. pentru exploatarea de păduri. Brezoiu Jui. Valea.

Calfe de faur și doi fochiști

în slăloc statomice cu plată bună la

CARL WEINDEL

Sibiu, Strada Șagana 19
Tot aici se primesc rotari, și ucenici poleitori (Lackierer) sub condiții favorabile.

75.000 oroleage!

Din cauza războiului sunt siliti să pune în vânzare 100.000 de oroleage din argint imitat cu mașinărie Anker-Rémont, excelentă așezată în Rubine, pe lângă prețul de batjocură de: 1 buc. K. 3.50, 2 buc. K. 6.50, 6 buc. K. 17.50, 12 buc. 33.50. Asadar nimeni să nu întreacă această ocazie de a-și comanda acest orologiu

excellent și întrădevăr de jumătate cinsti. Comanda numai decât, pentru că în scurt timp vor fi toate vândute, 3 ani garanție în scris. Trimite pe lângă rambursă prin

Simon Lustig

Urenfabrikslager, Neu Sandez 30.

Anunț!

Unul sau doi învățători de preșcolă așă aplicare momentan, condiții favorabile să recere să poseadă și limba maghiară sau germană.

Firma: Const. Ch. Bolog

Campeni—Topánfalva com. Turda Aries.

Doi băeți

se primesc în frânzelării lui Stefan Moga. Sibiu, Bahngase. 2171

Eduovic Ferencz

croitor de bărbați
SIBIU, strada Cisnădiei Nr. 12

recomandă p. t. publicului
cele mai noi stofe de
toamnă și iarnă în mare
sortiment.

Noutățile

sosite chiar acum, pentru haine de bărbați stofe indigene din cari se execută după măsură cele mai moderne vestimente precum: Sacko, Jaquette și haine de salon, cu prețuri foarte moderate.

Deosebită atenție meriti nouățile de stofă pentru pardesiuri și „Raglam“, cari se afișă totdeauna în deposit bogat.

Asupra reverenzilor confecționate în atelierul meu, îmi permit să atrage deosebită atenție a On. domnii preoți și teologi absolvenți. — În cazuri de urgență confectionez în rând complet de haine în timp de 24 ore. — Uniforme pentru voluntari, cum și tot felul de articoli de uniformă, după prescripție creșterea ceea mai nouă.

Nu uită

stimate cetitor, — la comande sau tot felul de alte cumpărări făcute în urma unei inserări cetit în foaia noastră, — a aminti și spune, că deosebită lucruri comandate sau cumpărate ai cetit în inseratul din „Foia Poporului“.

Prin aceasta contribui și D-Ta la răspândirea și lărgirea folii noastre, iar pe altă parte vei fi servit de grabă, fără ca aceasta să te coste ceva mai mult.

Cel mai vechiu și mai mare institut
finanțier românesc din Austro-Ungaria

„ALBINA“

institut de credit și de economii în Sibiu

Filiale: Brașov, Bozoviciu, Elisabetopol, Lugoș, Mediaș și Mureșoșorheiu

Agenturi: Orșova, Sânmărițan, Sânmihaiuclăușul-mare și Șeica-mare

Capital societar	K 6,000.000.-
Fonduri de rezervă și penziuni	" 2,350.000-
Portofel de cambiu	" 17,700.000-
Imprumuturi hipotecare	" 12,400.400-
Depuneri spre fructificare	" 24,500.000-
Scriuri fonciare în circulație	" 10,000.000-

Primeste depuneri spre fructificare cu **5-5 1/2%**

după terminul de abdicare, plătind însuși darea de interese

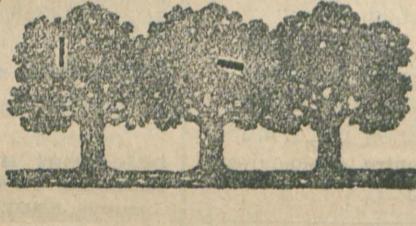
execuță asemnări de bani la America și îngrijește încassări de cecuri și asigurații asupra oricărei pieșe, mijlocește tot felul de afaceri de bancă. — Orice informații se dau gratis și prompt atât de Centrala din Sibiu, cât și de filialele și agenturile institutului.

Direcția.

Berea albă și neagră din Bereria dela Trei-Stejari

în SIBIU

este foarte bună și gustoasă!

Această bere e căutată și se bea cu placere de toți care o cunoscătă la orașe cât și la sate

124

Că berea noastră e foarte căutată se poate vedea și de acolo că cumpărătorii se înmulțesc mereu

„FOAIA POPORULUI“

pe CÂMPUL DE LUPTĂ

se poate trimite oriunde și cu începere de ori-când, ceea ce aducem la cunoștință cetăților noștri, spre orientare, în urma mai multor întrebări ce primim mereu.

Pretul abonamentului este: **2 cor.** pe timp de 5 luni de zile.

Pentru abonamente pe câmpul de luptă statorim pretul de 2 cor. pe timp de 5 luni, fiindcă stim, că suma de 2 cor. (în bani de hârtie, bancnote de căte 2 cor.) se trimită mai ușor. Schimbarea adresei altundeva, tot pe câmpul de luptă, sau mai târziu în vr' un oraș ori sat din lăuntrul Monarhiei austro-ungare, se face gratuit; și destul a scrie nouă adresa pe o carte postală, unde să se spună însă și adresa de mai nainte.

Abonamente de acestea se pot face și din partea celor de acasă, cări doresc să trimită Foia la vr' un neam sau cunoscăt de pe câmpul de luptă ori în altă parte a Austro-Ungariei.

MOBILE

lucrate solid și conștiințios ...

se pot comanda la

EMIL PETRUȚIU

Fabrică de mobile

SIBIU — NAGYSZEBEN, str. Săni 37

Specialist în:

— MOBILE DE TOT FELUL —

pentru tineri nou căsătoriți, mobilări de hoteluri, vile, institute, cafenele și restaurații

— Telefon Nr. 47 — cu legătură în comitatul întreg

Atelier propriu de tapiserie

Se lucrează după planuri artistice

Cremă de dinți

KALODONI 70 filleri

RENUMITELE

GHETE TURUL

CONDUC PRETUTINDENI

„TURUL“

Fabrică de ghete
societate pe acții
în TIMIȘOARA.

Cea mai mare fabrică
de ghete în monarhie.

130 sucursale proprii.

Anual se fabrică:

900.000 părechi.

1200 muncitori și
împiegați.

Magazin sucursală: în SIBIU, — Strada Cisnădiei Nr. 31